

Pedersöre kommun

Handlingsplan vid mobbing

HANDLINGSPÅN VID MOBBNING
FÖR ALLA SKOLOR (Åk 1-9)
OCH
FÖRSKOLOR I PEDERSÖRE KOMMUN
31.10.2024

Enligt lagen om grundläggande utbildning har den som deltar i utbildning rätt till en trygg studiemiljö.

Det innebär att utbildningsanordnaren är skyldig att förhindra förekomst
av våld och mobbing i skolan och verksamheter ordnade inom ramen för skolan.

Pedersöre kommun

Handlingsplan vid mobbning

FÖREBYGGANDE ÅTGÄRDER

- det viktigaste arbetet:

För att undvika att mobbning uppstår strävar vi efter att arbeta förebyggande.

Vi vill ha ett öppet och tryggt förhållande mellan elever, lärare, övrig personal och hemmen.

Det är viktigt att ha en trivsamt skolmiljö både inomhus och utomhus.

En förutsättning för trygghet är att det finns närvarande vuxna i alla situationer, vid lektionens början, i korridorerna och vid lektionsövergångar.

Vi jobbar med följande:

- Ger tydlig information om hur det ska vara i vår skola och kommer överens om trivselregler.

- Vi håller tät kontakt med föräldrarna, genom telefonkontakt,

föräldra- och/eller utvecklingssamtal, föräldramöten samt informationsbrev till hemmen.

- Vi löser konflikter i ett tidigt stadium genom öppna samtal

- Vi har teman som behandlar vänskap, trygghet, samarbete, tolerans

- Klasserna har sammanhållningsövningar och självförtroendestärkande övningar

.Vi följer elevhälsans årshjul och skolans välmåendeplan

.Antimobbningsteamet sporrar till gemensamma välmående teman under året som hela skolan jobbar med samtidigt.

- Temaområden synliggörs i skolans korridorer

- Rastövervakning är viktig

- Goda kontakter med trafikanterna (taxi- och busschaufförer, gemensamma regler)

- Sexorna fungerar som vänelever åt ettorna

- Skolans anti-mobbningsplan ingår i arbetsplanen och delas ut till hemmen

- Mobbningsplanen genomgås med eleverna varje gång ett nytt läsår inleds och sedan vid behov

- Kontinuerlig utbildning av personal

- Utvärdering, t.ex. trivselenkäter vid behov med elever och föräldrar

Pedersöre kommun

Handlingsplan vid mobbing

Om mobbing ändå förekommer - vad gör vi?

➔ Vi följer skolans handlingsplan vid mobbing

- ➔ Viktigt att komma ihåg - gemensamt förhållningssätt, samma signaler från samtliga vuxna!
- ➔ Alla vuxna på skolan har ett ansvar att rapportera mobbing till antimobbingsteamet och/eller rektor.
- ➔ Information om mobbningsplanen ges även till städ-, köks-, och vaktmästarpersonal av rektorn.
- ➔ Taxichaufförerna uppmanas kontakta rektorn ifall det förekommer problem under skolskjutsarna.

Klasslärarna ska med låg tröskel kontakta antimobbingsteamet.

Pedersöre kommun

Handlingsplan vid mobbning

Definition

Mobbning innebär att en eller flera elever systematiskt och vid upprepade tillfällen trakasserar en annan elev.

Trakasserierna kan vara:

FYSISK MOBBNING

- **Fysisk mobbning**, t.ex. att slå, sparka, knuffa, sätta krokben, hålla fast, riva i kläder, nypa, ta saker och kasta mellan sig, stå i vägen, förstöra andras saker med avsikt, m.m.

PSYKISK MOBBNING

- **Psykisk mobbning** t.ex. att grimasera, sucka, ge menande blickar, hånskratta, vända ryggen till, inte svara, viska, utesluta eller behandla någon som luft, m.m.

VERBAL MOBBNING

- **Verbal mobbning**, t.ex. ge öknamn, sprida rykten, härma, kommentera, kläder eller utseende, håna, m.m.

INDIREKT MOBBNING

- **Indirekt mobbning** manipulera gruppens medlemmar, sprida elaka rykten eller lögner, utesluta ur gruppen, m.m.

VIRTUELL MOBBNING

- **Virtuell mobbning**, t.ex. kränkande eller hotfulla meddelanden, som skickas på olika sociala medier via telefon eller dator. Det kan också vara spridning av bilder och videor.

Pedersöre kommun

Handlingsplan vid mobbing

Mobbning innebär alltid en obalans i styrkeförhållandet mellan personer så att den som blir utsatt har svårt att försvara sig. Tillfälliga påhopp riktade mot någon slumpmässig elev är inte mobbing, utan räknas som bråk eller konflikt.

Alla barn har rätt att trivas och känna sig trygga i skolan.

Alla elever skall få känna att de duger.

Alla elever ska känna att de blir sedda och har en plats i skolgemenskapen

Alla elever bör lära sig att acceptera och få förståelse för varandras olikheter

Pedersöre kommun

Handlingsplan vid mobbing

Alla i skolan måste veta:

- vad mobbing är
- att ingen form av mobbing accepteras
- att skolan och hemmen tar itu med mobbing
- vad man skall göra om mobbing pågår
- att det inte är den mobbade som själv måste reda upp situationen
- att **alla** har ansvar att berätta för någon vuxen när de misstänker mobbing, men också att aktivt arbeta för att mobbing upphör

Pedersöre kommun

Handlingsplan vid mobbing

Hur upptäcka mobbing?

Eleven är alltid på skolans ansvar under skoltid. Läraren på skolan har ett odelbart helhetsansvar för eleven. **Alla** på skolan bör vara uppmärksamma på eventuell mobbing. Även elever kan rapportera till någon vuxen på skolan. Hemmen informeras av skolan att de genast bör ta kontakt ifall att de vet eller misstänker att deras barn är utsatt.

I enskilda samtal med elever bör lärare och elevvårdspersonal vara lyhörda för och ge möjlighet för elever att berätta om eventuell mobbing eller utanförskap. En trivselenkät görs inför elevsamtalen under hösten.

Att berätta är att bry sig om - inte att skvallra!

Pedersöre kommun

Handlingsplan vid mobbing

Hur hantera mobbing

Skolan har ett antimobbningsteam bestående av tre lärare, som träder till så fort ett mobbningsfall uppdagas.

Den som får kännedom om att mobbing pågår samlar in så mycket och konkret information som möjligt om det som har hänt: vem, vad, när, hur, hur ofta osv. Informationen antecknas och förs över till antimobbningsteamet. Klassläraren informeras alltid av antimobbningsteamet. Övriga lärare ger handlingsutrymme så att mobbningssamtalen blir praktiskt genomförbara.

Pedersöre kommun

Handlingsplan vid mobbing

HANDLINGSPLAN

KONKRET MODELL FÖR ARBETSGÅNGEN

Två personer ur antimobbingsteamet talar först med den utsatta eleven och då har den utsatta eleven möjlighet att i lugn och ro berätta om sin utsatta situation. Samtalet dokumenteras. I samtalet är det viktigt att den mobbade känner sig hörd och vet att situationen genast tas itu med. Antimobbingsteamet berättar att skolan kommer att följa upp ärendet och jobba för att det skall upphöra.

Därefter pratar antimobbingsteamet med mobbaren eller mobbarna i tur och ordning. Mobbarna och offret bör inte ha möjlighet att prata med varandra mellan samtalen och ska inte heller få information om samtalen i förväg. Detta för att undvika att mobbarna hinner bygga upp ett försvar. Samtalet byggs på saklighet och dokumenteras. Alla parter får vägledning under samtalen och informeras om uppföljning. Teamet kan också vid behov rekommendera samtal med kurator, eller annat stöd. Vårdnadshavarna kontaktas, vanligen via Wilma, efter samtalen och klassläraren uppdateras.

Pedersöre kommun

Handlingsplan vid mobbning

HANDLINGSPLAN

MODELL FÖR SAMTALET MED MOBBARNA

- Fråga om mobbaren vet vad som förorsakat detta samtal.
- Tala om för mobbaren att du vet vad som försiggår, var gärna konkret och ge exempel på något du vet att mobbaren sagt/ gjort, men berätta inte allt du vet på en gång, utan börja försiktigt och ta ett påstående i taget.
- Tala om att mobbning inte är okej.
- Var tydligt med att mobbningen skall genast upphöra.
- Låt mobbaren ge förslag på hur situationen kan redas upp och mobbningen upphöra.
- Gör tillsammans upp en tydlig överenskommelse. Skriv upp vad som skall upphöra, göras eller sägas.
Visa texten med överenskommelsen. Eleven undertecknar dokumentet.
- Berätta att det blir ett uppföljningsmöte inom två veckor.
- Informera eleven att föräldrarna kommer att kontaktas.
- Undvik varför-frågor eftersom de inte tillför samtalet något utan blir en möjlighet för mobbaren hitta på undanflykter.
- Samtalen skall vara av handledande karaktär.
- Låt eleven själv berätta vad som blivit överenskommet.

Pedersöre kommun

Handlingsplan vid mobbing

HANDLINGSPLAN

Uppföljningsmöte

Uppföljning med den mobbade

- Eleven får berätta hur situationen har varit efter vårt senaste möte.
- Samtalet dokumenteras
- Följ upp ärendet tillräckligt många gånger för att vara säker på att mobbningen upphört.
- Klasslärare och vårdnadshavare informeras om läget.

Pedersöre kommun

Handlingsplan vid mobbing

HANDLINGSPLAN

Uppföljningsmöte

Uppföljning med mobbaren/ mobbarna

- Fråga först hur eleven hanterat situationen och berätta sedan vad ni själva hört /sett.
- Ifall mobbningen upphört, ge uppmuntran för det förändrade beteendet.
- Fråga eleven om det ytterligare finns något eleven kan göra för att förbättra situationen för den utsatta eleven. (T.ex genom att säga till ifall någon annan bråkar.)
- Samtalet dokumenteras.
- Eleven informeras om att personalen kommer att följa lite extra med deras förhållanden en tid framöver.
- Klasslärare och vårdnadshavare informeras om läget.

Pedersöre kommun

Handlingsplan vid mobbing

HANDLINGSPLAN

VIDARE ÅTGÄRDER

Om det finns oklarheter i om mobbningen upphört, bestäm ytterligare ett uppföljningsmöte. Ifall mobbningen inte upphört i samband med det uppföljningsmötet så kallar antimobbningsteamet vårdnadshavarna och eleven till samtal. Rektorn deltar.

Ifall skolan och hemmet inte lyckas stoppa mobbningen tar vi kontakt med kuratorn eller psykologen för handledning och upprättande av vidare åtgärdsprogram. Ärendet kan också överföras till sociala myndigheter (i enlighet med Barnskyddslagen).

Pedersöre kommun

Handlingsplan vid mobbing

HANDLINGSPLAN

Om mobbing förekommer där personalen är inblandad - vad gör vi?

Elev – personal

- Den mobbade tar kontakt med rektorn och diskuterar mobbningen som förekommer.
- Den mobbade eller rektorn kontaktar mobbarens föräldrar och kommer överens om ett möte på skolan. I mötet på skolan deltar den mobbade, rektorn, föräldrar och ev. eleven.
- Uppföljningssamtal med de berörda parterna.
- Om mobbningen inte upphör kontaktas arbetarskyddet utbildningsdirektören och/eller arbetsplatshälsövarlden för handledning och upprättande av vidare åtgärdsprogram.

Pedersöre kommun

Handlingsplan vid mobbing

HANDLINGSPLAN

Om mobbning förekommer där personalen är inblandad - vad gör vi?

Personal - elev

- Den mobbade eleven eller föräldrarna tar kontakt med rektorn eller annan personal på skolan för att diskutera mobbningen som förekommer.
- Rektorn kontaktar den mobbades föräldrar och kommer överens om ett möte på skolan. I mötet på skolan deltar mobbaren, rektorn, föräldrar och ev. den mobbade eleven.
- Uppföljningssamtal med de berörda parterna.
- Om mobbningen inte upphör kontaktas arbetarskyddet, utbildningsdirektören och/eller kurator eller psykolog för handledning och upprättande av vidare åtgärdsprogram.

Pedersöre kommun

Handlingsplan vid mobbing

HANDLINGSPLAN

Om mobbning förekommer där personalen är inblandad - vad gör vi?

Personal - personal

- Den mobbade tar kontakt med rektorn och diskuterar mobbningen som förekommer.
- Rektorn kallar de inblandade till ett möte på skolan. I mötet på skolan deltar den mobbade, rektorn, vice rektorn och mobbaren/mobbarna
- Uppföljningssamtal med de berörda parterna.
- Om mobbningen inte upphör kontaktas arbetarskyddet, utbildningsdirektören och/eller arbetsplatshälsovården för handledning och upprättande av vidare åtgärdsprogram.

Om rektorn är inblandad tar vice rektorn och/eller utbildningsdirektören rektorns plats.

Pedersöre kommun

Handlingsplan vid mobbing

HANDLINGSPLAN OCH DOKUMENTATION

Den som samlar in uppgifter om mobbing fyller i en blankett (se bilaga) och ger till antimobbingsteamet.

Antimobbingsteamet dokumenterar varje mobbingssamtal, samt uppföljningen.

I dokumentationen bör framgå vem som gjort vad och när.

Dokumentationen förvaras inlåst.

Pedersöre kommun

Handlingsplan vid mobbing

Bilaga:
Blanketter för
insamling av
information

DOKUMENTATION

Dokumentation:

Den som samlar in uppgifter om mobbing fyller i en blankett (se bilaga) och ger till antimobbingsteamet.

Antimobbingsteamet dokumenterar varje mobbningssamtal, samt uppföljningen.

I dokumentationen bör framgå vem som gjort vad och när.
Dokumentationen förvaras inlåst.

DOKUMENTATION

Elev som är utsatt:

_____ klass _____

Utredning

Vad har hänt?

Var?

När?

Hur ofta?

Hur länge har det pågått?

När hände det sist?

Vem/vilka har gjort detta? (Stryk under namnen på den/de som uppfattas som ledare för mobbningen.)

Vem har gett uppgifterna?

Namn på den av skolans personal som fick kännedom om den eventuella mobbningen (dvs. du som fyller i blanketten):

Datum: _____

ENSKILT SAMTAL MED DEN MOBBADE

Elevens namn:

Vad har hänt?

Vem har deltagit i mobbningen? (Namn och klass)

Hur ofta har du blivit utsatt?

Hur länge har mobbningen pågått?

ENSKILT SAMTAL MED ELEV SOM DELTAGIT I MOBBNING

Elevens namn:

Vet eleven vad som förorsakat samtalet?

Tala om vilka fakta som framkommit, ett i taget. Elevens kommentarer:

Skolan accepterar inte mobbning. Elevens kommentarer:

Vad tänker eleven göra, överenskommelse konkret:

Eventuell vägledning, plan för hållbart tillvägagångssätt:

Elevens underskrift:

UPPFÖLJNING AV MOBBNINGSSAMTAL

Elev:

Nuläget:

Beslut om vidare åtgärder:

**Vårdnadshavare har kontaktats angående mobbningen.
(Telefon, Wilma, träff...)**

Följande lärare har fått information om ärendet:

Namn på de som samtalat med eleven:

Datum:

Pedersöre kommun

Handlingsplan vid mobbning

VAD ÄR MOBBNING?

FÖREBYGGANDE ARBETE

KONKRET INGRIPANDE VID MOBBNING

UPPFÖLJNING

UTVÄRDERING

Alla elever har rätt till en trygg och stödjande skolmiljö.

Förebyggande av och ingripande i mobbning bör vara ett konsekvent och systematiskt arbete.

Detta dokumente bör utvärderas, ändras och utvecklas vid behov. För att det ska bli ett levande dokument behöver du få alla i personalen med i arbetet. Arbetet bottnar i en gemensam värdegrunds diskussion bland personalen. Tillsammans kan vi göra skillnad.

SE MEJ - HÖR MEJ

VAD ÄR MOBBNING?

Mobbning kan beskrivas som ett maktspel där individerna i gruppen strävar efter en viss hackordning. Detta är i sig en naturlig del av ett barns utveckling. Barn söker sina gränser och måste lära sig att hitta dem. De vuxnas förhållningssätt gentemot barnets destruktiva beteende antingen förstärker eller hejdar det.

FYSISK MOBBNING

VERBAL MOBBNING

VIRTUELL MOBBNING

TYST MOBBNING

FÖREBYGGANDE ARBETE

SKAPANDE AV

- psykisk trygghet
- social trygghet
- fysisk trygghet
- pedagogisk trygghet
- trygg användning av digitala plattformar

KONKRETA VERKTYG

- anti mobbningsteam
- nära samarbete med elevhälsan och kuratorer
- individuella samtal med alla elever
- Den blomstrande övningsboken för välbefinnande
- Årshjul för elevhälsa som utvärderas och utvecklas kontinuerligt

KONKRET INGRIPANDE VID MOBBNING

Anti mobbningsteamet
uppgör en handlingsplan för
varje specifikt fall

- En jämlik utredning av situationen
- Anmälan om mobbning eller misstanke om mobbning till parternas vårdnadshavare
- Hörande av parterna separat
- Anordnande av gemensam diskussion (för barn under 18 år tillsammans med föräldrarna)
- Att ge mobbaren och den som betar sig dåligt en möjlighet att be om ursäkt
- Användning av disciplinära åtgärder och åtgärder för att trygga säkerheten
- Stöd av elevhälsan
- Vid behov anmälan till andra myndigheter, såsom socialväsendet eller polisen

UPPFÖLJNING

- Uppföljning av handlingsplanen
- Uppföljning av situationen och tryggheten genom samtal
- Konkreta datum för uppföljningsmöten med alla parter

UTVÄRDERING

- Utvärdering i anti mobbningsteamet på basen av uppföljningsmötena
- Utvärdering av och återgång till det förebyggande arbetet
- Trivselenkäter